

«ӘЛЕМДЕГІ ЕҢ КӨНЕ КІТАПХАНАЛАР»

СП и С 15-1 тобы

Орындаған: Асан Сымбат

ОКСФОРД УНИВЕРСИТЕТІНДЕГІ БОДЛИАНСКАЯ КІТАПХАНАСЫ (ЛОНДОН 1602Ж.)

Бұл кітапхана сэръ Томаса Бодли есімімен танымал және жаһанға белгілі. Оның негізін қалаған адам епископ Томас де Кобэмдд деп есептейді. Ол өзінің жинаған алғашқы кітаптарын ұрылардан сақтау үшін кітапхананың әр сөресін шынжырмен күрмелеп қоятын болған. Сонымен көне кітапхана Еуропада «ең кәрі кітапханалар» тізіміне енді.

БЕЛЬГИЯ КОРОЛЬДІК КІТАПХАНАСЫ (БРЮССЕЛЬ 1559Ж.)

Ұлттық ғылыми кітапхана. Король Филипп II-нің бұйрығымен негізі қаланған. Кітапхана қоры 8 миллион кітапты, қолжазбаны, суреттерді, гравюрлерден тұратын жиынтықты құрайды. Негізгі мақсаты – барлық бельгиялық басылымдарды және бельгиялық туындылар мен шығармаларды сақтау болды. Сонымен қатар басқа да шетелдік, ұлттық кітаптардың саны көптеп сақталған. Елдің азаматтары мен студенттер үшін қол жетімді болған.

БАВАРИЯ МЕМЛЕКЕТТІК КІТАПХАНАСЫ (МЮНХЕН 1558ж.)

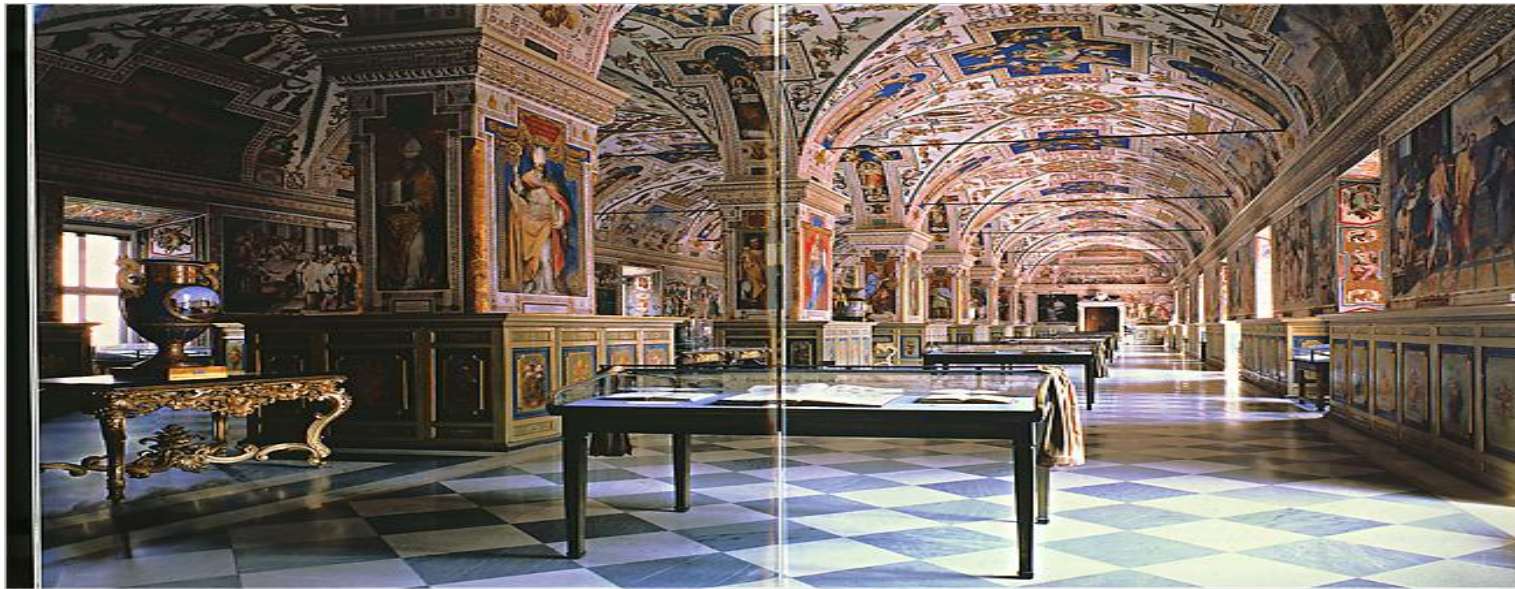
Бұл кәрі кітапхананы Виттельсбахский герцогы Альбрехтом V негізін қалаған. 1663 жылдан бастап Баварияда кез келген шығармалар мен туындылардың екі данасы осы кітапханаға сақталуға тиісті деген заң шыққан. Заң әліде өз күшінде. Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде 500000 том кітап, яғни 85% жоғалды. Соған қарамастан Еуропадағы ең ауқымды әрі көне кітапхана болып есептеледі. Ескі құжаттармен қолжазбаларға үнемі жұмыс жүргізіледі.

МАЛЬТА МЕМЛЕКЕТТІК КІТАПХАНАСЫ *(ВАЛЕТТА 1555ж.)*

Негізін қалаған киелі Иоанна орденімен марапатталған ұлы Клодом де ла Синглем . Оның бұйрығымен барлық қайтыс болған батырлардың туындылары жинақталған. Мальта кітапханасы - библиогрфиялық шығармалардың сирек кездесетін құнды жиыны. Мұнда 1107 жылғы император Карл киелі Иоанна орденімен марапатталғаны туралы дерек құжаттар мен жиналыстардың хаттамалары саққталған. 1812 жылдан бастап кітапхана келушілерге ашық болды.

ВАТИКАН АПОСТОЛЬСК КІТАПХАНАСЫ (РИМ ВАТИКАН 1475ж.)

Оның негізін қалаған және қолдау көрсеткен Николай V және Сикст IV болды. Барлық орта ғасырлық құнды қолжазбаларға бай кітапхана. Қорында Вергилия, Цицерон, Аристотельдің қолжазбалары және қазіргі танымал тұлғалардың шығармалары кездеседі. Табиғи бейнелермен, діни мазмұндағы мәтіндермен көмкерілген қабырғалары өте тамаша көрінеді. Күделікті 150 –ге жуық ғалымдар келіп зерттеу жүргізуге ниет білдіреді.

ФРАНЦИЯ МЕМЛЕКЕТТІК КІТАПХАНАСЫ (ПАРИЖ 1461ж.)

Бұл кітапхананың негізін Карл V қалады. Оның жинаған коллекцияларының көбі жоғалып кетті. Себебі туған-туысқандары алған кітаптарын қайтармаған. Людовик XI кезінде кітапхана іс жүзінде қайта іске қосылды. Жиындар түрлі революция туралы кітаптар сақталды. Сонымен қатар түрлі елдерден кітаптар әкелінді. Бүгінгі таңға дейін 30000000 кітап қоры сақталып келеді.

АВСТРИЯ МЕМЛЕКЕТТІК КІТАПХАНАСЫ (ВЕНА 1368ж.)

Император Габсбургтың отбасысына қызмет еткен Хофбург сарайы болып табылады. Жиынтық қоры 7,5 миллион кітапты, ескі папирус жазбаларын, карталар, глобустар, суреттер, белгілі музыканттардың туындыларынан тұрады. Тағы белгілі болған құнды дүние алғашқы басылым кітаптар кездеседі.

ЕКАТЕРИНА ШІРКЕУ КІТАПХАНАСЫ *(ЕГИПЕТ СИНАЙ 548-565жж.)*

Бұл Шіркеу Египетте Синай тауының баурайында орналасқан. Шіркеу кітапханасында 3304 манускрипта, 5000 кітап, 1700 жуық шырақшылар ілімі сақталған. Мәтіндері грек, араб, сирия, грузин, армян, коптском, эпиотском және славян тілдерінде жазылған. Ең белгілі манускрипта – «Синайский кодекс» V ғасырдағы цитата сақталған еді, қазіргі таңда ол Британ мұражайына берілген. Және басқа да ең ескі жинақтар бар.

АССИРИЯ КІТАПХАНАСЫ (БРИТАН МУЗЕЙІ, ЛОНДОН VII ғ. Б.З.Д.)

Ең көне кітапхананы әлемде британ археологтары Остин Генри Лэйардом және Хорма здом Расамо Евфрат өзені жағалауында 1849-1851 жылдары зерттеген қазба жұмысында ашты. «Ең кәрі кітапхана» деп есептелді. Ежелгі Шумерлер мен Вавилондықтардың тілімен жазылған мәтіндер табылған. Онда заңды және саяси сипаттағы оқиғалар, тылсым, діни рәсімдер, сәуегейліктер, астрономиялық және тарихи мәліметтер, тілектер, әндер кездеседі. Месопотомия елі туралы ақпараттар бар.

АБАЙ АТЫНДАҒЫ КІТАПХАНА (СЕМЕЙ ҚАЛАСЫ)

Қазақстандағы ең көне кітапханалардың бірі – Семей қаласындағы Шығыс Қазақстан облыстық Абай атындағы әмбебап кітапханасы Қазақстан Республикасы Министрлер кабинетінің 1992 жылы 8 желтоқсандағы шешімі бойынша кітапханаға қазақтың кемеңгер ақыны Абай есімі берілді. Себебі, Семей тарихы мен мәдениетінің жарқын беттерінен маңызды орын алатын кітапхана тарихы ұлы ақынның есімімен тығыз байланысты еді.

